

طراحی الگوی پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری از منظر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

محمدامین آئینی^{۱*}

رضا سبزواری^۲

چکیده

شایستگی و شایسته‌سالاری دانشجویان دانشگاه افسری، موضوع مهم و سرنوشت‌ساز و یکی از دغدغه‌های اصلی فرماندهان و مسئولین تربیت و آموزش در مراکز آموزش عالی ارتش جمهوری اسلامی ایران محسوب می‌شود. براین اساس، هدف تحقیق حاضر طراحی الگوی پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری از منظر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی می‌باشد. روش تحقیق حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش تحقیق اکتشافی، از نوع پژوهش‌های کیفی و مبتنی بر رویکرد داده بنیاد است. جامعه آماری نیز شامل متن بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی است که با استفاده از رویکرد نظام‌مند داده بنیاد مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. بر اساس تجزیه و تحلیل متن بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی و فرایندهای کدگذاری باز، محوری و انتخابی یافته‌ها حاکی از تعداد ۲۷۸ کدباز، ۵۳ کد محوری و تعداد ۲۰ کد انتخابی در قالب شرایط علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر و پدیده محوری حاصل شده است. نتایج نیز در قالب الگوی مفهومی پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری مبتنی بر بیانیه گام دوم با چهار متغیر شامل؛ عوامل علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر و پدیده محوری ارائه شده‌اند. نتایج این پژوهش می‌تواند به عنوان یک الگوی مطلوب، راهنمای مراکز استخدام در نیروهای مسلح، محتوای آموزش دانشجویان دانشگاه‌های افسری و همچنین شاخص‌های شناسایی و انتخاب افراد شایسته در سلسله‌مراتب نیروهای مسلح و حتی اعزام کارکنان نظامی به دوره‌های دافوس و دکترای دفاع ملی مورد استفاده قرار گیرد.

واژگان کلیدی: دانشجوی شایسته، افسر، شایسته‌سالاری.

^۱ دکتری مدیریت، مدرس دانشگاه افسری امام علی (ع)، تهران، ایران.

^۲ استادیار دانشگاه افسری امام علی (ع)، تهران، ایران.

مقدمه

امروزه، انتخاب و انتصاب مدیران و فرماندهان شایسته از مهم‌ترین و حساس‌ترین مسائل در فرایند هر سازمان نظامی است که برای برگزیدن شایسته‌ترین افراد نیاز به ملاک‌ها و معیارهایی است تا افراد واجد شرایط و بالیاقت تصدی پست‌های سازمانی را بر عهده بگیرند (تصدیقی، ۱۳۸۴؛ ۲۳۴). شایستگی‌های مدیریتی و فرماندهی به‌عنوان مجموعه‌ای از دانش‌ها، مهارت‌ها، رفتارها و نگرش‌هایی که فرد به آن نیاز دارد تعریف می‌شوند تا بتوانند در طیف گسترده‌ای از مشاغل مدیریتی و انواع مختلف سازمان‌ها مؤثر باشند (مانکسپاری^۳ و همکاران، ۲۰۱۹). مهم‌ترین عامل برای تحقق و نهادینه‌سازی شایسته‌سالاری، بررسی و نقد باورها و ارزش‌های نادرست نسبت به شایسته‌سالاری و سپس جایگزین ساختن ارزش‌ها و باورهای اسلامی به‌جای آن‌هاست. هم‌چنین برای شکل‌گیری و تثبیت شایسته‌سالاری، حکومت اسلامی بایستی در سطح راهبرد خط‌مشی، تحقق و تثبیت ارزش‌ها و باورهای اسلامی را به‌مثابه یک خط‌مشی اساسی موردتوجه قرار دهد و برای تحقق این امر در سطح راهبرد سازمانی، به برنامه‌ریزی نیروی انسانی مناسب، جامع و دقیق اقدام نماید و در سطح راهبرد مدیریتی، ارزش‌های اسلامی مرتبط به کار، مسئولیت، حق و چگونگی استفاده از منابع را سرلوحه رفتار خود قرار دهد (رحیمی، ۱۳۸۹).

انتخاب دانشجوی شایسته از فرآیندهای حساس و سرنوشت‌ساز در آموزش عالی به شمار می‌آید و حساسیت و اهمیت آن در نیروهای مسلح به‌ویژه ارتش جمهوری اسلامی ایران بیشتر است. تعلیم و تربیت اسلامی زیربنای انتخاب دانشجویان شایسته محسوب می‌گردد و اساس فضیلت، ریشه حقیقت، نور راه، فروغ جان و راهنمای انسان به‌سوی سعادت در همه شئون زندگی است (نصر اصفهانی، ۱۳۸۹). اسلام دینی جامع و همه‌جانبه است و به‌عنوان راهنما برای همه انسان‌ها و در همه مراحل زندگی آن‌ها موردنیاز می‌باشد. تعلیم و تربیت به‌عنوان بخشی از مکتب اسلام قابل‌بررسی گسترده بوده و از اهمیت بالایی برخوردار است. شهید مطهری معتقد است اسلام، نظام آموزشی مشخصی دارد در این دیدگاه ژرف‌اندیش، تعلیم و تربیت اهدافی مشتمل بر پرورش نیروی تفکر، پرورش حس مسئولیت اجتماعی، پرورش نیروی ایمان و تعهد، پرورش حس زیبا‌گرایی، پرورش نیروی اراده و اختیار و پرورش جسم را دارد همچنین اصولی همچون هماهنگی با فطرت اعتدال، جامعیت، نیاز آفرینی، توازن هدایت‌های حکمت‌جویی،

بهره‌گیری از اراده، تلازم علم و عقل، تناسب علم و عقل، انسانی دوستی، تقابل عقل و جهل و جذب و دفع را می‌توان استخراج کرد (نصر اصفهانی، ۱۳۸۹).

از طرف دیگر، می‌توان متن بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی را به‌عنوان سند چشم‌انداز حکیمانه و دقیق، مبتنی بر آرمان‌های اصیل اسلامی و نقشه مسیر حرکت آینده انقلاب و نظام جمهوری اسلامی جهت دستیابی به جامعه اسلامی پیشرو به حساب آورد (محمودولی و صفر آهنگ، ۱۳۹۸)؛ با مطالعه و بررسی موشکافانه بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی می‌توان مهم‌ترین پیشران‌های دانشجوی دانشگاه‌های افسری را جهت تضمین امنیت، اقتدار، استقلال و آزادی ملت سرافراز اسلامی را جهت استفاده و بهره‌گیری فرماندهان و مدیران اسلامی در سطوح مختلف سلسله‌مراتب در نیروهای مسلح کشور را شناسایی و استخراج نمود؛ به‌این ترتیب، با توجه به اهمیت و آثار غیرقابل‌انکار دانشجوی دانشگاه‌های افسری در عرصه آینده دفاعی و امنیت کشور، علاوه بر این، اهمیت بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی در معرفی، تأکید و تبیین مؤلفه‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری؛ همچنین، تأکید رهبری (مدظله‌العالی)، مبنی بر کار تخصصی صاحب‌نظران درباره متن بیانیه^۴ گام دوم انقلاب (گودرزی و همکاران، ۱۳۹۹)؛ مسئله اصلی تحقیق حاضر، عدم شناخت کافی در مورد مهم‌ترین عوامل یا پیشران‌های شکل‌دهنده دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری در عرصه دفاع مبتنی بر اندیشه مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در متن بیانیه گام دوم انقلاب است. بر این اساس، سؤال اصلی پژوهش حاضر به این صورت طرح می‌شود؛ مهم‌ترین پیشران‌های شکل‌دهنده دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری در عرصه دفاع مبتنی بر اندیشه مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در متن بیانیه گام دوم انقلاب شامل چه عواملی هستند؟ به‌این ترتیب، تحقیق حاضر باهدف شناسایی و طراحی الگوی مهم‌ترین پیشران‌های شکل‌دهنده دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری مبتنی بر اندیشه مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در متن بیانیه گام دوم انقلاب به رشته تحریر درآمده است. نتایج پژوهش حاضر می‌تواند به‌عنوان یک الگوی مطلوب، هدایتگر و راهنمای مراکز استخدام در نیروهای مسلح، محتوای آموزش دانشجویان دانشگاه‌های افسری و همچنین

^۴ آیت‌الله شب‌زنده‌دار در جلسه درس خارج فقه با اشاره به دیدارشان با رهبر انقلاب، روایتی را از آنچه ایشان درباره بیانیه "گام دوم انقلاب" گفته بودند را نقل کرده‌اند: ایشان از قول معظم له فرمودند: «من روی این بیانیه خیلی زحمت کشیدم و بنای بر این ندارم که اگر چیزی نوشتم یا مطلبی می‌گویم از دیگران درخواست کنم که روی آن کار کنند ولی راجع به این (بیانیه)، می‌گویم این کار را بکنند» (به نقل از خبرگزاری مهر، ۹۷/۱۱/۲۰؛ گودرزی و همکاران، ۱۳۹۹).

شاخص‌های شناسایی و انتخاب افراد شایسته در سلسله‌مراتب نیروهای مسلح و حتی اعزام به دوره‌های دافوس و دکترای دفاع ملی و ... جهت نائل شدن به اهداف والای جامعه اسلامی و حل مشکلات مختلف عرصه دفاعی و امنیتی باشد.

بیان مسئله

ضرورت و اهمیت تحقیق

اهداف تحقیق

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

شایستگی

در لغت به معنای توانایی، صلاحیت، اختیار، مهارت، دانش می‌باشد و در مقام عمل به مجموعه‌ای از دانش، مهارت، توانمندی‌ها، تجارب در یک شغل یا تصدی می‌باشد که به موجب آن فرد در سطحی بالاتر از سطح متوسط در ایفای مسئولیت یا انجام‌وظیفه به موفقیت نائل شده است (نصر اصفهانی، ۱۳۸۹). شایستگی مفهومی چندوجهی است و کاربردهای زیادی دارد. یک چالش اساسی در ادبیات شایستگی این است که تعاریف بی‌شماری از این اصطلاح وجود دارد و اینکه اصطلاحات "تخصص، دانش و مهارت" علی‌رغم اینکه به هم پیوسته‌اند، گاه با یکدیگر به طور متناوب مورد استفاده قرار می‌گیرند (مشاویرا و همکاران، ۲۰۱۹). یکی از اولین نویسندگانی که در مورد مفهوم «شایستگی‌ها» صحبت کرد، مک کلند (۱۹۷۳) بود که در چندین مطالعه مرتبط با موفقیت حرفه‌ای این مفهوم را بکار برد. ثانیاً، بویاتزیس (۱۹۸۲)، (۱۹۸۳) شایستگی‌های مدیریتی را به‌عنوان ویژگی‌هایی قلمداد کرد که به‌طور خاص به عملکرد شغلی مؤثر یا برتر مرتبط بودند. سوم، رودراف (۱۹۹۳) آن‌ها را به‌عنوان یک رفتار قابل مشاهده که منجر به موفقیت در یک کار یا عملکرد خاص می‌شود تعریف کرد (ولیو و مانکسیاری، ۲۰۱۷).

شایستگی‌های مدیریتی نقش مهمی در موفقیت انواع مختلف سازمان‌ها ایفا می‌کنند. هر مدیر موفق و کارآمدی دارای چندین شایستگی است که به وی امکان می‌دهد در سطوح مختلف مدیریتی کارآمد و مؤثر باشد. همچنین، شایستگی‌ها می‌توانند تفاوت بین مدیران متوسط و عالی را مشخص کنند (ولیو و مانکسپاری، ۸، ۲۰۱۷). شایستگی‌های مدیریتی برای دستیابی به مأموریت و چشم‌انداز در ایجاد ارزش افزوده و بهبود عملکرد و به‌ویژه توسعه خود افراد، به یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های موفقیت شرکت‌ها تبدیل شده‌اند و نقش اساسی در اثربخشی سازمانی دارند. در همین راستا باید به این نکته مهم اشاره کرد که انتخاب مدیر در جهان یکی از مهم‌ترین فرایندها به شمار می‌آید. به‌عنوان مثال؛ میانگین هزینه مستقیم انتخاب نابجای یک مدیر در سال ۲۰۰۴ میلادی در کانادا حدود ۷۵۰۰۰ دلار محاسبه شده و این در حالی است که هزینه ناشی از برکناری همان مدیر ۱۶۰۰۰۰ دلار تخمین زده شده است؛ همچنین صرفه‌جویی ناشی از انتصاب درست مدیر موفق، ۳٫۵ میلیون دلار است که این مقدار در خصوص مدیران اثربخش، بیش از هفت میلیون دلار است (نائینی و کامفیروزی، ۱۳۹۲).

اهمیت انتخاب فرماندهان شایسته از منظر اسلام

انتخاب افراد شایسته خصوصاً در اسلام، دارای چنان اهمیتی است که سهل‌انگاری و کوتاهی در این خصوص، از بزرگ‌ترین خیانت‌ها به حساب می‌آید. در قرآن کریم آمده است: «ان الله یامرکم ان تودوا الامانات الی اهلها» (نساء: ۵۸)؛ همانا خداوند دستور می‌دهد امانت را به اهلش بسپارید. در این آیه مبارک، به اهلیت داشتن فرد برای سپردن مسئولیت‌ها و امانات تأکید شده است که می‌توان کلمه «اهل» را یکی از مفاهیم اصلی شایستگی مورد توجه قرارداد. همچنین در آیه ۱۰۵. سوره انبیاء، خداوند تأکید نموده است که حکومت و سروری بر زمین برای بندگان صالح و شایسته است.

شایسته‌سالاری در گزینش‌ها در سیر نبی اکرم (ص) نیز جایگاه ویژه‌ای داشته است. در بینش پیامبر اسلام (ص) فضیلت و برتری‌های شخصی تنها معیار نبود، بلکه حضرت در کنار ایمان و تعهد، لیاقت را نیز لحاظ می‌کردند (موسی زاده و عدلی، ۱۱۰، ۱۳۸۸). امام علی (ع) که دست‌پرورده مکتب اسلام است و از زلال وحی و قرآن سیراب شده، بر انتخاب افراد شایسته تأکید خاصی دارند و اصولاً زوال و بقای دولت را در چهار چیز می‌دانند: ۱. ضایع کردن اصول و دستورات اصلی، ۲. پرداختن به مسائل فرعی و جزئی، ۳. مقدم داشتن فرومایگان و اراذل، ۴.

عقب راندن شایستگان و افراد بافضیلت (آمدی، ج ۱، ۸۶۴، ۱۳۶۶). با توجه به مطالب اشاره شده که نمایانگر اهمیت گزینش و شایسته گزینی مدیران و فرماندهان از نظر اسلام است، در این پژوهش سعی شده با مراجعه به قرآن کریم، سخنان پیامبر (ص) و ائمه (ع)، به ویژه حضرت امیرالمؤمنین (ع)، به اختصار به معیارها و شاخص‌های گزینش فرماندهان بر مبنای شایستگی پرداخته شود.

به هر حال، هدف از تربیت دانشجویان، پرورش استعداد های درونی و به فعلیت درآوردن آن‌ها از نظام تعلیم و تربیت اسلامی بر پنج رکن اساسی زیر استوار است (نصر اصفهانی، ۱۳۸۹):

۱- اهتمام به پرورش فکر و اندیشه

۲- تشخیص و پرورش استعداد های نهفته در وجود آدمی

۳- متمکن شدن فضایل اخلاقی و ملکات نفسانی در وجود آدمی

۴- مبتنی بودن در مسئله عبادت و غافل نشدن از ذکر باری تعالی در هیچ حال و مقامی

۵- انسان محور اصلی و انسان سازی هدف اصلی است.

در ادامه به تعدادی از پژوهش‌های انجام شده در خصوص موضوع تحقیق اشاره می‌گردد؛

عیدی و همکاران (۱۳۹۸) اثر شایسته‌سالاری منابع انسانی بر اثربخشی سازمانی و نقش میانجی نوآوری سازمانی را بررسی و نتیجه‌گیری نمودند که افزایش مذاکره و مشارکت کارکنان در تصمیم‌گیری‌ها، تفویض اختیار بر اساس شایستگی‌های کارکنان، ایجاد فضایی مبتنی بر اعتماد دوسویه مدیر و کارکنان می‌تواند در اثربخشی سازمانی مؤثر باشد. گل‌پرور و همکاران (۱۳۸۵) در مطالعه‌ای به بررسی نقش مشارکت شهروندی، شایسته‌سالاری و ساختارهای سازمانی در رفتار و نگرش کارکنان سازمان‌ها پرداختند و نتیجه‌گیری نمودند که جهت گسترش مشارکت شهروندی و شایسته‌سالاری توجه به ساختارهای سازمانی و تلاش برای جهت‌دهی این ساختارها به سمت سازمان‌های بوروکراتیک در آینده در ایران ضروری به نظر می‌رسد. در پژوهش دیگری کردستانی و همکاران (۱۳۸۷) شایسته‌سالاری در ابعاد شایسته‌گزینی، شایسته‌پروری و شایسته‌داری کارشناسان در دستگاه‌های دولتی استان قزوین را مورد ارزیابی قرار دادند و نتیجه‌گیری نمودند که شایسته‌سالاری در ابعاد دستگاه‌های دولتی استان قزوین وجود ندارد. به این ترتیب می‌توان بیان کرد، در مجموع شایسته‌سالاری در دستگاه‌های دولتی استان در سطح بالایی قرار ندارد و نقش بسزای سرمایه انسانی در خلق ارزش‌ها، استفاده بهینه از منابع محدود و موفقیت سازمانی ایجاب می‌کند مدیریت ارشد دستگاه‌های دولتی

استان قزوین در گزینش کارشناسان بر اساس معیارهای علمی و مبتنی بر شایستگی از قبیل توجه به تناسب رشته تحصیلی نیرو با شغل، توجه به کیفیت تحصیلی نیرو، برگزاری آزمون‌های معتبر کتبی و شفاهی که نتیجه آن انتخاب نیروی برتر باشد، عمل کنند. از طریق تنظیم یک برنامه آموزشی جامع و ارزیابی مستمر نتایج دوره‌های آموزشی مرتبط با شغل، استقرار یک سیستم ارزیابی عملکرد صحیح، تفویض اختیار بیشتر، اهمیت دادن به نظرات و پیشنهادهای تبیین اهداف، ساختار تشکیلاتی، فرآیندهای سازمان و وظایف سازمانی، فراهم نمودن زمینه شناخت سازمان‌های موفق مشابه و عوامل محیط مؤثر بر موفقیت سازمان و برقراری انضباط اداری و رسیدگی منصفانه به شکایات در راستای شایسته پروری کارشناسان اقدام نمایند و به منظور اجتناب از تحمل هزینه‌های مستقیم و غیرمستقیم از دست دادن نیروهای با تجربه به‌عنوان سرمایه اصلی سازمان، با در نظر گرفتن عوامل مؤثر بر شایسته داری از قبیل ایجاد فرصت‌های شغلی برابر و تبیین مسیر ارتقاء شغلی فرد، احترام متقابل مدیریت و توجه به نیازهای روحی کارشناسان، تلاش برای ارتقاء فرهنگ سازمانی و سلامت نظام اداری، قرار دادن هر فرد در جای مناسب، توسعه فعالیت‌های فرهنگی، ورزشی، زیباسازی محیط و بهداشت روحی کارکنان، توجه به کفایت نسبی حقوق و مزایا و کاهش فاصله حقوق و مزایای کارشناسان با مدیران و برنامه‌ریزی برای تأمین آتی آنان، تلاش برای رفع تعارض و تضاد موجود در سازمان و شرکت دادن کارشناسان و سرپرستان در تصمیم‌گیری زمینه ارتقاء آن را فراهم سازند.

ایزدی فر (۱۳۸۴) در تحقیقی شایسته‌سالاری در مدیریت را از دیدگاه علی (ع) بررسی و گام مهم وصول به شایسته‌سالاری در مدیریت را انتخاب مدیران لایق، کاردان، مدبر، متعهد، آشنا به علوم و دانش‌ها و قوانین مربوطه، آگاه نسبت به نیازهای عینی نظام مدیریتی کشور و ... عنوان نمود. رحیمی (۱۳۹۰) در پژوهشی، راهبردهای شایسته‌سالاری از منظر قرآن کریم را تبیین نمود. وی عنوان نمود که مهم‌ترین عامل برای تحقق و نهادینه‌سازی شایسته‌سالاری، بررسی و نقد باورها و ارزش‌های نادرست نسبت به شایسته‌سالاری و سپس جایگزین ساختن ارزش‌ها و باورهای اسلامی به‌جای آن‌هاست؛ و بیان نمود که برای شکل‌گیری و تثبیت شایسته‌سالاری، حکومت اسلامی باید در سطح راهبرد خط‌مشی، تحقق و تثبیت ارزش‌ها و باورهای اسلامی را به‌مثابه یک خط‌مشی اساسی مورد توجه قرار دهد و برای تحقق این امر در سطح راهبرد سازمانی، به برنامه‌ریزی نیروی انسانی مناسب، جامع و دقیق اقدام نماید و در سطح راهبرد مدیریتی، ارزش‌های اسلامی مرتبط به کار، مسئولیت، حق و چگونگی استفاده از

منابع را سرلوحه رفتار خود قرار دهد. واثق (۱۳۸۸) به استخراج معیارها و ملاک‌های شایسته‌سالاری پرداخت. از منظر وی شایسته‌سالاری عبارت است از: واگذاری کاری به افراد، تحت شرایط، معیارها و شاخص‌های خاص. هم چنین شایسته‌سالاری از منظر قرآن کریم را نیز بررسی و معیارهای آن را ایمان، تقوا، علم، عدالت، راست‌گویی، بصیرت بینش سیاسی، اخلاق نیکو، رفق و مدارا، قاطعیت، انتقادپذیری، تغافل، ایجاد امیدواری، صبر و استقامت عنوان نمود.

روش‌شناسی تحقیق

روش تحقیق حاضر از لحاظ هدف کاربردی و از لحاظ روش تحقیق اکتشافی، از نوع پژوهش‌های کیفی و مبتنی بر رویکرد داده بنیاد است. در پژوهش حاضر، متن بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی به دلیل جامعیت و اینکه سندی هدایتگر برای عرصه‌های مختلف کشور است به‌عنوان جامعه آماری مورد بررسی و تحلیل قرار گرفته است. درنهایت استخراج مفاهیم، زیر مؤلفه‌ها و مؤلفه‌های اصلی موضوع مورد بررسی با استفاده از کدگذاری‌های باز، محوری و انتخابی صورت گرفته است.

برای اطمینان از روایی تحقیق، محقق از روش بازبینی و کدگذاری در دو زمان مختلف استفاده کرده است که به دلیل تفاوت اندک در دو مرحله کدگذاری نتایج مورد تأیید قرار گرفته‌اند. همچنین، به‌منظور اطمینان از پایایی فرآیند پژوهش، گام‌به‌گام فرایند کدگذاری، تحلیل و نهایتاً استخراج پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری با استفاده از رویکرد نظام‌مند داده بنیاد صورت گرفته است.

یافته‌های پژوهش

بر اساس تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از فرایند کدگذاری متن بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی با استفاده از رویکرد داده بنیاد؛ عوامل علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر و پدیده محوری پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری از منظر بر بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی شناسایی شدند. در ادامه به محورها، مؤلفه‌ها و زیر مؤلفه‌های شناسایی شده می‌پردازیم. در جدول ۱، نتایج حاصل از کدگذاری (کدهای باز، محوری و انتخابی) متن بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی مربوط به پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری ارائه شده است؛

شرایط علی شناسایی شده: مهم‌ترین شرایط علی پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری که در بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

مطرح گردیده است شامل مؤلفه‌های؛ احساس مسئولیت دینی و ایمانی با ۹ کدباز، دغدغه مجاهدت و دفاع از مظلومان جهان با ۶ کدباز، روحیه انقلابی و عمل جهادی با ۲۳ کدباز، دغدغه استقلال ملی و مقابله با تهاجم دشمنان با ۱۳ کدباز، روحیه عدالت‌خواهی با ۲۸ کدباز و دغدغه رسیدن به آرمان‌های انقلاب اسلامی با ۱۲ کدباز می‌باشند که هر کدام از این مؤلفه‌ها نیز به‌نوبه خود دارای زیر مؤلفه‌های مربوط به خود هستند.

شرایط زمینه‌ای شناسایی شده: مهم‌ترین شرایط زمینه‌ای پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری که در بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) مطرح گردیده است شامل مؤلفه‌های؛ لزوم مشروعیت بیشتر جمهوری اسلامی با ۴ کدباز، هدایتگری ولایت‌فقیه با ۱۱ کدباز، لزوم مناسبات مدیریتی خردمندان و پرتلاش با ۱۲ کدباز، تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای ولایت عظمی (ارواح‌نفاذ) با ۱۸ کدباز، آینده‌نگری و دوری از ترس و ناامیدی با ۱۳ کدباز، لزوم استفاده از ظرفیت‌های نیروی انسانی و جوان با ۷ کدباز و لزوم رشد اقتصادی و علمی با ۲۳ کدباز می‌باشند که هر کدام از این مؤلفه‌ها نیز به‌نوبه خود دارای زیر مؤلفه‌های مربوط به خود هستند.

شرایط مداخله‌گر شناسایی شده: مهم‌ترین شرایط مداخله‌گر پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری که در بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی مطرح شده است شامل مؤلفه‌های؛ بصیرت سیاسی و اراده‌ی ملی با ۱۰ کدباز، وجود انسان‌های باایمان و جهادگر با ۱۰ کدباز، عمل به اخلاق و صیانت از ارزش‌های انقلابی و ملی با ۹ کدباز، بهره‌گیری از ظرفیت‌های مادی و سرمایه‌های انسانی، انقلابی و جوان با ۳۰ کدباز، شعور معنوی و اخلاقی جامعه با ۹ کدباز، تهاجم دشمنان انقلاب و ایران با ۲۳ کدباز می‌باشند که هر کدام از این مؤلفه‌ها نیز به‌نوبه خود دارای زیر مؤلفه‌های مربوط به خود هستند.

جدول ۱: نتایج حاصل از کدگذاری متن بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

محور	کدهای انتخابی	کدهای محوری	کدهای باز
شرایط علی (۹۱)	احساس مسئولیت دینی و ایمانی (۹)	احساس مسئولیت (۳)	احساس مسئولیت بیشتر - احساس وظیفه‌ی دینی - حل مشکلات.
	دغدغه و مجاهدت و دفاع از مظلومان جهان (۶)	ایمان اسلامی (۶)	قدرت عظیم ایمان - پایبند به اصول - هدایت الهی - الهام مدیریت جهادی از ایمان اسلامی - خودسازی - قدرشناسی خود.
	ویژگی‌های انقلاب (۹)	روحیه‌ی ایثار و مجاهدت (۲)	روحیه‌ی برادری و ایثار - مجاهدت‌های جوانان.
	روحیه‌ی انقلابی و عمل جهادی (۲۳)	دفاع از مظلومان و مستضعفان (۴)	با صراحت و شجاعت در برابر زورگویان - دفاع از مظلومان و مستضعفان - در کنار مظلومان جهان - عدم غفلت از قشرهای نیازمند.
	استفاده از روحیه‌ی انقلابی و عمل جهادی (۲۳)	ویژگی‌های انقلاب (۹)	ویژگی‌های انقلاب؛ دارای انعطاف - تصحیح خطاها، همچون پدیده‌ای زنده، بااراده - انتقادپذیر - حساسیت مثبت به نقدها - نظام‌سازی - عدم رکود و خاموشی انقلاب - سازگاری جوشش انقلابی، نظم سیاسی و اجتماعی - دوری از افراط - بی‌رحم، خون‌ریز، منفعل و مردد نبودن.
	تسلیم‌ناپذیری و پاسداری از انقلاب (۴)	روحیه‌ی انقلابی و عمل جهادی (۲۳)	روحیه‌ی انقلابی و عمل جهادی - حراست از انقلاب با کارآزمودگی و پُرانگیزی - افزایش چشمگیر خدمت‌رسانی در موضوعات اجتماعی - طی نمودن فاصله‌ها - روحیه انقلابی - جهادهای بزرگ - جهت‌گیری‌های انقلابی و جهادی - شجاعت و حکمت مدیران جهادی - دامنه‌ی عمل جهانی و منطقه‌ای - عبور از گردنه‌های دشوار.
			تسلیم‌ناپذیری و پاسداری از انقلاب (۴)
			تسلیم‌ناپذیری و پاسداری از انقلاب (۴)

<p>عدالت فریضه‌ای بر عهده‌ی همه به‌ویژه حاکمان و قدرتمندان - فاصله با عدالت - امید به برای اجرای عدالت - عدم کفایت جهت استقرار عدالت - عدالت‌طلبی - مبارزه با بی‌عدالتی - توزیع ناعادلانه خدمات و درآمدهای کشور - تأکید بر توزیع عدالت محور - مبارزه با فساد در راه استقرار عدالت - عدالت در صدر هدف‌های همه پیامبران و جمهوری اسلامی - عدالت کلمه‌ای مقدّس در همه‌ی زمان‌ها و سرزمین‌ها - تبعیض در توزیع منابع عمومی - عدالت بیشتر در تقسیم امکانات عمومی.</p>	<p>عدالت‌طلبی (۱۳)</p>		
<p>فاصله‌ی میان بایدها و واقعیت‌ها - فاصله بین آنچه هست و آنچه باید باشد.</p>	<p>فاصله‌ی بین بایدها و واقعیت‌ها (۲)</p>	<p>روحیه عدالت‌خواهی</p>	
<p>محرومیت بیشتر مردم از نیازهای اولیه - باید به‌طور دائم دغدغه مسئولان رفع محرومیت‌ها و شکاف‌های طبقاتی باشد.</p>	<p>رفع محرومیت‌ها (۲)</p>	<p>(۲۸)</p>	
<p>ضربه‌های سخت بی‌بندوباری در طول دوران پهلوی‌ها - عدالت و مبارزه با فساد - اهمیت به چرا و چگونه ماندن - لزوم دستگامی جهت مبارزه با فساد - فساد اقتصادی و اخلاقی و سیاسی، به‌عنوان توده‌ی چرکین - فساد زلزله‌ی ویرانگر و ضربه زنده به مشروعیت - وخامت فساد، خصوصاً در حکومت جمهوری اسلامی - پیشگیری و مبارزه با قاطعیت از بروز فساد - مبارزه با فساد - کنترل فساد - قابل قبول نبودن فساد.</p>	<p>لزوم مبارزه با فساد (۱۱)</p>		
<p>اهمیت آزادی و استقلال - حکومت‌ها موظّف به تأمین استقلال و آزادی - جهاد ملت ایران برای کسب استقلال و آزادی - استقلال و آزادی ایران اسلامی، خون آورد صدها هزار انسان - استقلال و آزادی ثمر انقلاب - در معرض خطر قرار ندادن استقلال و آزادی - لزوم حراست همه از استقلال و آزادی - عزت ملّی - استقلال ملّی.</p>	<p>اهمیت آزادی و استقلال (۹)</p>	<p>دغدغه استقلال ملی و مقابله با</p>	<p>تهاجم دشمنان</p>
<p>برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های مقابله با تهاجم - به‌شدت حساس به مرزبندی با دشمنان - نگاه کینه‌ورزانه و بدخواهانه‌ی رژیم‌های زورگو به انقلاب - تحلیل‌های سراپا غلط از سوی غفلت زدگان داخلی و کانون‌های فکر و توطئه‌ی خارجی.</p>	<p>لزوم برنامه‌ریزی و اجرای برنامه‌های (۴)</p>	<p>(۱۳)</p>	

<p>فطری بودن شعارهای انقلاب - ارزش همیشگی آزادی، معنویت، اخلاق، استقلال، عقلانیت، عدالت، عزت - دفاع ابدی از نظریه‌ی نظام انقلابی - مستننا بودن شعارهای جهانی انقلاب دینی ایران - توجه به شعارهای انقلاب و غفلت نکردن از جریان انقلابی - شعارهای همیشه زنده‌ی انقلاب اسلامی - اصل ما می‌توانیم.</p>	<p>عملی کردن شعارهای انقلاب (۷)</p>	<p>دغدغه رسیدن به آرمان‌های انقلاب اسلامی (۱۲)</p>	
<p>عذاب وجدان‌های آرمان‌خواه - آرمان‌های بزرگ - نزدیک کردن انقلاب به آرمان‌های بزرگش - طی شدن فقط قطعه‌ای از مسیر به سوی آرمان‌های جمهوری اسلامی - تنها انقلابی بدون خیانت به آرمان‌هایش.</p>	<p>نزدیک کردن انقلاب به آرمان‌هایش (۵)</p>		
<p>جمهوری اسلامی نیازمند مشروعیتی فراتر از مشروعیت‌های مرسوم.</p>	<p>جمهوری اسلامی نیازمند مشروعیت فراتر (۱)</p>	<p>لزوم مشروعیت بیشتر جمهوری اسلامی (۴)</p>	
<p>روی گردانی مسئولان از ارزش‌های دینی دلیل دل‌زدگی مردم.</p>	<p>دل‌زدگی مردم (۱)</p>		
<p>نگاه امیدوارانه‌ی ملت‌های آزادی‌خواه جهان به انقلاب - همراهی حکومت‌ها.</p>	<p>نگاه امیدوارانه‌ی ملت‌های آزادی‌خواه جهان به انقلاب (۲)</p>		
<p>خطاب قرار دادن جوانان - تذکر به جوان‌ها که همه راه‌حل‌ها در داخل کشور - توصیه به علم و پژوهش، معنویت و اخلاق، اقتصاد، عدالت و مبارزه با فساد، استقلال و آزادی، عزت ملی و روابط خارجی و مرزبندی با دشمن، سبک زندگی - تأکید بر دادن زمام اداره‌ی بخش‌های گوناگون کشور به جوانان - چشم امید به جوان‌ها برای مقابله با ترویج سبک زندگی غربی.</p>	<p>توصیه مکرر ولایت فقیه به جوان‌ها (۵)</p>	<p>هدایتگری ولایت فقیه (۱۱)</p>	
<p>تذکر و هشدار مقام ولایت - رهبری تأییدشده‌ی - نقش رهبری - اندیشه‌ی بزرگ امام خمینی نخستین درخشش انقلاب - امام (ره) با ویژگی‌های برجسته در رأس کشوری - درود بر امتی که آغازگر و تداوم‌دهنده انقلاب است.</p>	<p>نقش رهبری (۶)</p>		
<p>دوری از امید کاذب - دوری از ناامیدی و ترس کاذب - راندن ترس و ناامیدی از خود و دیگران - امید صادق و متکی به واقعیت‌های عینی - نرسیدن از تهدیدهای دشمنان - نخستین و</p>	<p>دوری از ناامیدی و ترس کاذب (۷)</p>	<p>آینده‌نگری و دوری از ترس و ناامیدی (۱۳)</p>	

<p>ریشه‌های‌ترین جهاد جوانان، راندن ترس و نومیدی از خود و دیگران- مایوس سازی مردم، مسئولان و مدیران از آینده توسط دشمنان.</p>			
<p>برداشتن گام‌های استوار در آینده- پرورش نهال امید به آینده در خود و دیگران- توجه به نشانه‌های امیدبخش- آینده‌نگری- امید و نگاه خوش‌بینانه به آینده به عنوان کلید اساسی- توصیه‌ی امید و نگاه خوش‌بینانه به آینده.</p>	<p>امید و نگاه خوش‌بینانه به آینده (۶)</p>		
<p>عیوب ساختاری و ضعف‌های مدیریتی- نیاز به مناسبات مدیریتی خردمندانه- اصلاح مشکل درونی، تحریم‌ها را کم اثر و حتی بی‌اثر می‌کند- نابسامانی داخلی.</p>	<p>ضعف‌های مدیریتی (۴)</p>	<p>لزوم مناسبات</p>	
<p>عملکردهای ضعیف، اقتصاد کشور را از بیرون و درون دچار چالش ساخته.</p>	<p>عملکردهای ضعیف (۱)</p>	<p>مدیریتی خردمندانه و</p>	
<p>تجربه نسل‌های قبلی- دانستن از طریق تجربه خود یا دیگران- آغاز بدون تجربه قبلی- درس گرفتن از تجربه- شناخت درست از گذشته- نداشتن تجربه‌ی پیشینی- لزوم شناخت گذشته.</p>	<p>درس گرفتن از تجربه‌ها (۷)</p>	<p>پرتلاش (۱۲)</p>	
<p>نسل جوان مؤمن و دانا و پُرانگیزه- رونق روزافزون اعمال و مراسم دینی خصوصاً در جوانان- آغاز جهاد بزرگ به‌وسیله جوانان.</p>	<p>لزوم استفاده از نسل جوان مؤمن (۳)</p>		
<p>استفاده‌ی اندک از ظرفیت نیروی انسانی.</p>	<p>لزوم استفاده از ظرفیت‌های نیروی انسانی (۱)</p>	<p>لزوم استفاده از ظرفیت‌های نیروی انسانی و</p>	
<p>هزاران جوان مشتاق به اعتکاف و جهاد سازندگی- خصوصیت تسلیم‌ناپذیری ایران و ایرانی به‌ویژه جوانان- مسئولیت‌پذیری جوانان در تمام عرصه‌ها.</p>	<p>جوانان ایرانی (۳)</p>	<p>جوان (۷)</p>	
<p>برکت تحریم- تحریم- پیشرفت علم و فناوری و ایجاد زیرساخت‌های حیاتی و اقتصادی و عمرانی به برکت تحریم-</p>	<p>تحریم‌ها (۳)</p>		
<p>اقتصاد قوی، عامل مهم سلطه‌ناپذیری- اقتصاد ضعیف، زمینه‌ساز نفوذ و سلطه و دخالت دشمنان- اقتصاد نقطه‌ی کلیدی تعیین‌کننده- اقتصاد هدف نیست، اما وسیله‌ای جهت رسیدن به اهداف- تأکید بر تقویت اقتصاد مستقل- تأثیر شگرف اقتصاد بر زندگی امروز و فردای جامعه- کسب ثروت نه‌تنها جرم نیست</p>	<p>مشکلات اقتصادی (۱۱)</p>	<p>لزوم رشد اقتصادی و علمی (۲۳)</p>	

<p>مورد تشویق نیز هست - عیوب اقتصاد داخلی - ایرادات اقتصادی باعث مشکلات زندگی مردم - مشکلات اقتصادی - لزوم پیشرفت در بخش تولید و اقتصاد ملی.</p>			
<p>لزوم شتاب رشد علمی - اهمیت دانش در کسب ثروت، نفوذ و قدرت - عقب بودن از مرزهای دانش - عقب بودن از قلّه‌های دانش - تلاش جهت رسیدن به قله‌های علمی - عقب ماندگی علمی - عقب افتادگی در علم و فناوری و سیاست و معنویت و هر فضیلت دیگر - استعداد علم و تحقیق ملت ما بالاتر از متوسط جهان - عقب ماندگی ایران قبل از انقلاب.</p>	<p>لزوم شتاب در رشد علمی (۹)</p>		
<p>موفقیت جمهوری اسلامی در جابه‌جایی خدمت و ثروت از مرکز به همه‌جای کشور - عدالت در تقسیم امکانات عمومی کشور - عدالت نسبی در جمهوری اسلامی - عدالت کامل، در حکومت حضرت ولیعصر (ارواح‌نفاذ) - گام‌های بلندی جمهوری اسلامی در راه عدالت - تشریح کارهای انجام‌شده در خصوص استقرار عدالت - خنثی کردن برنامه‌های دشمنان در مورد پنهان‌سازی عدالت.</p>	<p>عدالت نسبی در جمهوری اسلامی (۷)</p>	<p>تمدن نوین اسلامی و</p>	
<p>مردم‌سالاری - ترکیب جمهوریت و اسلامیت در انقلاب - تبدیل جهان دوقطبی به سه‌قطبی توسط انقلاب - تمدن‌سازی - جامعه‌پردازی.</p>	<p>ترکیب جمهوریت و اسلامیت (۵)</p>	<p>آمادگی برای ولایت عظمی (ارواح‌نفاذ)</p>	
<p>استقلال و آزادی از جمله‌ی ارزش‌های اسلامی‌اند - استقلال و آزادی عطیه‌ی الهی - سربلندی ایران و ایرانی - آزادی اجتماعی - تمامیت ارضی.</p>	<p>استقلال و آزادی (۴)</p>	<p>(۱۸)</p>	
<p>تمدن نوین اسلامی و آمادگی برای ولایت عظمی (ارواح‌نفاذ) به‌عنوان آرمان‌های انقلاب - کمتر انقلابی توانسته آرمان‌های انقلابی را حفظ نماید.</p>	<p>دستیابی به آرمان‌های انقلاب (۲)</p>		
<p>انقلاب ملت ایران، بزرگ‌ترین و مردمی‌ترین انقلاب عصر جدید - به اوج رسیدن مشارکت مردمی و استکبارستیزی به‌واسطه انقلاب.</p>	<p>مردمی‌ترین انقلاب عصر جدید (۲)</p>		
<p>ارتقاء شگفت‌آور بینش سیاسی آحاد مردم - از انحصار درآوردن تحلیل سیاسی و فهم مسائل بین‌المللی - جاری شدن روشنفکری میان عموم مردم - انگیزه‌ی ملت.</p>	<p>بینش سیاسی آحاد مردم (۴)</p>	<p>بصیرت سیاسی و اراده‌ی ملی (۱۰)</p>	
<p>انقلاب باهمت ملت صورت می‌گیرد - باور «ما می‌توانیم» به</p>	<p>همت ملت و اراده‌ی</p>		<p>شرایط مداخله‌گر (۹۹)</p>

همگان- اراده‌ی ملی- حماسه‌آفرینی.	ملّی (۴)		
اخلاق و معنویت- افزایش چشمگیر معنویت و اخلاق در جامعه- رفتار و منش امام خمینی موجب رواج معنویت و اخلاق- رویکرد دینی و اخلاقی- شعور معنوی و وجدان اخلاقی- فراهم نمودن زمینه برای اخلاق و معنویت در جامعه- ستیز معقول با کانون‌های ضد معنویت و اخلاق- مفهوم معنویت و اخلاق- تهیدستی غرب در بنیان‌های اخلاقی و اعتقادی.	افزایش معنویت و اخلاق در جامعه (۹)	شعور معنوی و اخلاقی جامعه (۹)	
عقب‌نشینی نکردن از ارزش‌های انقلابی و ملّی- تنها انقلابی که توانسته از کرامت و شعارهایش صیانت نماید- بهره‌گیری از نگاه انقلابی.	صیانت از ارزش‌های انقلابی و ملّی (۳)	عمل به اخلاق و صیانت از ارزش‌های انقلابی و ملّی (۹)	
ضربت متقابل و محکم- برجسته‌تر شدن ایستادگی در برابر قلدران و زورگویان- در نظر داشتن عزت کشور و ملّت در همه حال.	نترسیدن و ایستادگی در مقابل دشمنان (۳)		
عمل به اخلاق و معنویت- شرایط مساعد برای دین و اخلاق- مصیبت را با شکر همراه کردند.	عمل به اخلاق و معنویت (۳)		
مسابقه‌ی در خدمت‌رسانی- حسنه‌ای برای مدیران جهادی و با اخلاص.	حسنه‌ای برای مدیران جهادی (۲)		
وظایف سنگین مسئولان در برابر تهاجم ضد معنویت و اخلاق دشمنان- تلاش‌های گونه‌گون دشمنان برای خفه کردن انقلاب اسلامی ایران- عبور از وسوسه‌های سخت- تأثیر فقر و غنا در مادیات و معنویات- آغاز انقلاب و نظام اسلامی از نقطه‌ی صفر.	وظایف سنگین مسئولان (۵)	وجود انسان‌های بالایمان و جهادگر (۱۰)	
انسان‌هایی بالایمان و جهادگر- استعانت از خداوند- بر حذر بودن از شیطان حرص و لقمه حرام.	وجود انسان‌های بالایمان و جهادگر (۳)		
اصرار به استفاده از دانش- دانش، وسیله‌ی عزت و قدرت- شتاب رشد علمی در ایران- جهاد علمی- لزوم عبور از مرزهای دانش- دانایی، توانایی است- پیشرفت علم، همچون یک جهاد- سنگ بنای انقلاب علمی در کشور.	جهاد علمی (۸)	جهاد علمی (۸)	
دوران استفاده از جوانان دانا و مؤمن و مسلط بر دانسته‌های اقتصادی- طی مسیر انقلاب با همت، هشیاری، سرعت عمل و	استفاده از جوانان (۹)	بهره‌گیری از ظرفیت‌های	

<p>ابتکار جوانان - امید به جوان‌ها جهت اجرای سیاست‌ها و قوانین - پیشبرد گام بزرگ دوم انقلاب از سوی جوانان - ورود جوانان به عرصه‌ی مدیریت - امید به جوانان مؤمن و پرتلاش - برطرف شدن مشکلات از طریق جوانان مؤمن و پرتلاش - شکستن محاصره‌ی تبلیغاتی دشمنان توسط جوانان - جوانان؛ محور تحقق نظام پیشرفته‌ی اسلامی.</p>		<p>مادی و سرمایه‌های انسانی، انقلابی و جوان (۳۰)</p>	
<p>بی‌استفاده و یا کم استفاده ماندن ظرفیت‌ها در کشور - فرصت‌های عظیم مادی کشور - فهرست طولانی از فرصت‌های مادی کشور - دست‌نخورده ماندن بسیاری از ظرفیت‌ها - رتبه‌ی اول جهان در ظرفیت‌ها دست‌نخورده - بهره‌گیری مدیران از فرصت‌های مادی کشور - طرح‌های زیرساختی، نیرو، معدن، سلامت، کشاورزی و آب - بهره‌گیری مدیران از فرصت‌های مادی کشور در جهت بی‌نیازی و حل مشکلات - تمرکز بر بهره‌برداری از دستاوردهای گذشته.</p>	<p>بهره‌گیری مدیران از فرصت‌ها و ظرفیت‌های کشور (۹)</p>		
<p>کم‌نظیر بودن ایران از نظر ظرفیت‌های طبیعی و انسانی - مهم‌ترین ظرفیت امیدبخش کشور، نیروی انسانی مستعد و کارآمد با زیربنای عمیق و اصیل ایمانی و دینی - جمعیت جوان فرصتی برای کشور - منابع انسانی جوان - فرصت‌های نیروی انسانی جوان، مستعد انقلابی.</p>	<p>نیروی انسانی مستعد و جوان (۵)</p>		
<p>سرمایه‌های انسانی جوان زیر بار مسئولیت بروند - سرمایه انسانی تحصیل کرده - سرمایه انسانی پیشرفته در علوم و مهندسی - انبوه سرمایه‌های انسانی جوان و انقلابی و آماده تلاش جهادی - جوانان محقق و اندیشمند، ثروت عظیمی برای کشور - عدم قابل‌مقایسه بودن منابع مادی با سرمایه‌های انسانی کشور - انبوه سرمایه‌های انسانی جوان و انقلابی و آماده تلاش جهادی.</p>	<p>استفاده از سرمایه‌های انسانی پیشرفته و انقلابی (۷)</p>		
<p>تهاجم روزافزون دشمنان با بهره‌گیری از ابزارها رسانه‌ای پیشرفته - تهاجم روزافزون دشمنان به دل‌های پاک جوانان و نوجوانان و حتی نونهالان - مسئولیت همه جامعه در برابر تهاجم - وسوسه‌ی مال و مقام و ریاست به‌عنوان یک تهدید - تقابل دوگانه‌ی جدید «اسلام و استکبار»؛ پدیده‌ی برجسته‌ی جهان معاصر.</p>	<p>تهاجم روزافزون دشمنان (۵)</p>	<p>تهاجم دشمنان انقلاب و ایران (۲۳)</p>	

<p>تحریف و دروغ‌پردازی از سوی دشمنان انقلاب - استفاده از پول و همه‌ی ابزارها برای ضربه به انقلاب - رهزنان فکر و عقیده و آگاهی - حقیقت را از دشمن نمی‌توان شنید - نزدیکی دشمنان انقلاب به اجلِ مختوم خود - زانو زدن در برابر دشمن خطایی نابخشودنی - واکنش ناکام سردمداران ستم به انقلاب - رژیم فاسد طاغوت علیه انقلاب - مشکل غرب، جلوگیری از انتقال سلاح‌های ایرانی به نیروهای مقاومت - استفاده از انواع راه و روش‌های گوناگون دشمنان علیه ملت ایران.</p>	<p>دشمنان انقلاب و ایران (۱۰)</p>		
<p>پیشنهادهای دروغ نظام سلطه - حل هیچ مشکلی با آمریکا متصوّر نیست - مذاکره با آمریکا نتیجه‌ای جز زیان مادی و معنوی ندارد - آمریکا برای مقابله‌ی با جمهوری اسلامی، محتاج ائتلاف با ده‌ها دولت - غیرقابل‌اعتماد بودن آمریکا و تعدادی از دولت‌های اروپایی - دولت آمریکا و برخی دیگر از دولت‌های غربی علیه انقلاب - دقت در مرزبندی دولت جمهوری اسلامی با سلطه‌گران - پایمال کردن منافع حیاتی کشورها توسط قدرت‌های انحصارگر.</p>	<p>نظام سلطه (۸)</p>		

توضیح: عوامل مداخله‌گر (۹۹): یعنی عوامل مداخله‌گر دارای ۹۹ کدباز هستند. تعداد کل

کدهای باز: ۲۷۸ تعداد کل زیر مؤلفه‌ها: ۵۳ تعداد کل مؤلفه‌های اصلی: ۲۰

همان‌طور که در جدول ۱، نتایج حاصل از کدگذاری متن بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی (کدهای باز، محوری و انتخابی) مربوط به پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری مشخص شده است، در کل یافته‌ها حاکی از تعداد ۲۷۸ کدباز، ۵۳ زیر مؤلفه و تعداد ۲۰ مؤلفه در قالب شرایط علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر و پدیده محوری ارائه شده‌اند؛ همچنین در شکل ۱ نیز به‌صورت مدل مفهومی نمایش داده شده است.

شکل ۱. مدل مفهومی پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری مبتنی بر متن بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی

بحث و نتیجه‌گیری

هدف پژوهش حاضر، طراحی الگوی پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری مبتنی بر متن بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی بود که جهت رسیدن به این هدف، متن کامل بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی به صورت جز به جز و با نگاهی موشکافانه و موردبررسی و تحلیل قرار گرفت. بر اساس تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از فرایند کدگذاری متن بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی با استفاده از رویکرد داده بنیاد؛ عوامل علی، زمینه‌ای، مداخله‌گر و پدیده محوری پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری شناسایی شدند. نتایج نشان

می‌دهند، مهم‌ترین شرایط علی‌پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری که در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی شناسایی شده‌اند شامل مؤلفه‌های؛ احساس مسئولیت دینی و ایمانی، روحیه‌ی انقلابی و عمل‌جهادی، دغدغه‌ی مجاهدت و دفاع از مظلومان جهان، دغدغه‌ی استقلال ملی و مقابله با تهاجم دشمنان، روحیه‌ی عدالت‌خواهی و دغدغه‌ی رسیدن به آرمان‌های انقلاب اسلامی بودند. این مؤلفه‌ها با مؤلفه‌های شناسایی شده در تحقیقات؛ پهلوان شریف و کاظمی (۱۳۹۹)، گودرزی و همکاران (۱۳۹۹)، حسین زاده (۱۳۹۹) و زین‌الدینی و محمدی سیاه بومی (۱۳۹۷) هم‌راستا هستند.

مهم‌ترین شرایط زمینه‌ای پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری که در بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی به آن‌ها دست‌یافتیم شامل مؤلفه‌های؛ هدایتگری و ولایت‌فقیه، لزوم مشروعیت بیشتر جمهوری اسلامی، آینده‌نگری و دوری از ترس و ناامیدی، لزوم مناسبات مدیریتی خردمندانه و پرتلاش، لزوم استفاده از ظرفیت‌های نیروی انسانی و جوان و لزوم رشد اقتصادی و علمی بودند. این مؤلفه‌ها نیز با مؤلفه‌های احصا شده در تحقیقات؛ موسی زاده و همکاران (۱۳۹۷)، مهدی نژاد نوری و همکاران (۱۳۹۸)، شکاری و حسینی (۱۳۹۹)، آئینی و موسوی (۱۴۰۰) و حسینی نیک و مختاریان پور (۱۳۹۷) هم‌راستا می‌باشند. علاوه بر این، مهم‌ترین شرایط مداخله‌گر پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری که در بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی شناسایی شده‌اند شامل مؤلفه‌های؛ بصیرت سیاسی و اراده‌ی ملی، وجود انسان‌های باایمان و جهادگر، جهاد علمی، عمل به اخلاق و صیانت از ارزش‌های انقلابی و ملی، بهره‌گیری از ظرفیت‌های مادی و سرمایه‌های انسانی، شعور معنوی و اخلاقی جامعه و تهاجم دشمنان انقلاب و ایران می‌باشند. این مؤلفه‌ها با مؤلفه‌های شناسایی شده در تحقیقات؛ گودرزی و همکاران (۱۳۹۹)، زین‌الدینی و محمدی سیاه بومی (۱۳۹۷) و حسین زاده (۱۳۹۹) هم‌راستا می‌باشند.

در ادامه با توجه به یافته‌ها و نتایج پژوهش حاضر پیشنهادات کاربردی به شرح زیر ارائه می‌گردند؛

با عنایت به مشخص شدن مؤلفه‌های پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری مستخرج از متن بیانیه گام دوم انقلاب، به مسئولین و فرماندهان ارشد در سازمان‌های نیروهای مسلح نظام جمهوری اسلامی ایران پیشنهاد می‌گردد؛ مؤلفه‌های مذکور را به‌عنوان شاخص‌های شناسایی، انتخاب و گزینش دانشجویان دانشگاه‌های افسری جهت استخدام قرار گیرند به این دلیل که این شاخص‌ها می‌توانند به‌عنوان خط‌مشی‌های راهبردی جهت رسیدن به آرمان‌های

رهبری و انقلاب اسلامی در نظر گرفته شوند. علاوه بر این مؤلفه‌های شناسایی شده چکیده بیانات مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) و احصا شده از زاویه پیشران‌ها یا شاخص‌های شناسایی متقاضیان استخدام در نیروهای مسلح و دانشگاه‌های افسری هستند.

پیشنهاد می‌شود مؤلفه‌های شناسایی شده تحقیق حاضر در مراکز تربیت و آموزش کارکنان نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران خصوصاً در دانشگاه‌های افسری و مراکز آموزش درجه‌داری نیز مورد استفاده و تأکید فرماندهان و اساتید در جهت پرورش دانشجویان و درجه‌داران قرار گیرند. به دلیل اهمیت و تأکید مقام معظم رهبری (مدظله‌العالی) بر این بیانیه، حرکت در این مسیر و اولویت آموزش قرار گرفتن مؤلفه‌های شناسایی شده می‌تواند در تربیت و پرورش سرمایه‌های انسانی جوان که آینده ملی و امنیتی کشور و انقلاب در گرو آن‌ها است بسیار مؤثر باشد.

پیشران‌های شناسایی شده می‌تواند به‌عنوان شاخص‌های مهمی جهت شناسایی و انتخاب کارکنان نیروهای مسلح جهت شرکت و ادامه آموزش در دوره‌های دافوس و داغا مورد تأکید قرار گیرد.

پیشنهاد می‌شود مؤلفه‌های شناسایی شده تحقیق حاضر در مراکز گزینش و استخدام متقاضیان دانشگاه‌های افسری و حتی متقاضیان درجه‌داری و کارمندی؛ به‌عنوان شاخص‌های بررسی و آزمون مصاحبه‌های استخدامی مورد تأکید و استفاده عملی قرار گیرند. به دلیل چشم‌انداز آینده‌نگر بیانیه گام دوم و همچنین استخراج مؤلفه‌های پژوهش حاضر از این بیانیه راهبردی، بنابراین تقید عملی به این شاخص‌ها اثر بخشی خود را در میان مدت و بلندمدت خود را نشان خواهد داد.

به دلیل اینکه یافته‌ها و نتایج پژوهش حاضر برگرفته از متن بیانیه گام دوم انقلاب و از زاویه پیشران‌های دانشجوی شایسته دانشگاه‌های افسری می‌باشند؛ پیشنهاد می‌شود شاخص‌های احصا شده جهت استخدام و گزینش در سازمان‌های دولتی و یا نهادهایی که دغدغه حفظ و حرکت در مسیر ولایت‌فقیه دارند نیز مورد استفاده قرار گیرند.

منابع و مأخذ

قرآن

- آمدی، عبدالواحد بن محمد (۱۳۶۶ ق). **تصنیف غررالحکم و درر الکلم**. تحقیق **مصطفی درایتی**. قم: دفتر تبلیغات اسلامی.
- آئینی، محمدامین. موسوی، سید نجم الدین. (۱۴۰۰). ارائه مدل مفهومی مدیریت جهادی؛ مبتنی بر متن بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی. *مدیریت سرمایه انسانی دفاعی*. ۱ (۲). ۹۱-۱۲۴.
- واثق، قادرعلی. (۱۳۹۰) معیارهای شایسته‌سالاری در اسلام. *معرفت*. ۱۴۱ (۱۸). ۷۱-۹۶.
- ایزدی فرد، علی اکبر. (۱۳۸۴). شایسته‌سالاری در مدیریت از دیدگاه علی (ع). *فصلنامه اسلام و پژوهش‌های مدیریت*. ۴ (۱۲). ۳۵-۶۲.
- بنیادی نائینی، علی و کامیفیروزی، محمدحسن. (۱۳۹۲). طراحی الگوی شایستگی‌ها مدیران و فرماندهان ناجا از دیدگاه نهج‌البلاغه با استفاده از روش داده بنیاد و الگوسازی معادلات ساختاری. *مجله نظارت و بازرسی*. سال ۷، شماره ۲۴. ۲۶-۷.
- پهلوان شریف، محمدامین. کاظمی، محمدحسین. (۱۳۹۹). تبیین الگوی شایستگی مدیران جهادی تمدن ساز (مورد مطالعه: شهید قاسم سلیمانی). *مجله مدیریت اسلامی*، شماره ۱۱۳، زمستان ۱۳۹۹. ۱۴۱-۱۶۸.
- تصدیقی، محمدعلی (۱۳۸۴). موانع توسعه شایسته‌سالاری در سازمان‌های دولتی ایران و راهکارهای آن. *مجموعه مقالات اولین همایش توسعه شایسته‌سالاری و سازمان‌ها*. تهران.
- حسین زاده، محمد صالح، (۱۳۹۹)، اصول و مبانی و مؤلفه‌های مدیریت جهادی مبتنی بر مکتب شهید سلیمانی، دومین همایش بین‌المللی گام دوم انقلاب اسلامی: مکتب شهید سلیمانی؛ الگوی تربیت مدیران جهادی تمدن ساز، تهران.
- <https://civilica.com/doc/1159668>
- حسینی نیک، محمدعلی. مختاریان پور، مجید. (۱۳۹۷). عقلانیت مدیریت جهادی. *فصلنامه علمی - پژوهشی مدیریت اسلامی*، سال ۲۶، شماره ۴، ۷۹-۱۰۶.
- رحیمی، محمدرضا. (۱۳۹۰). شایسته‌سالاری و راهبردهای آن در رویکرد اسلامی. اسلام و پژوهش‌های مدیریتی. ۳ (۱). ۳۵-۶۲.

رحیمی. (۱۳۸۹). شایسته‌سالاری و راهبردهای آن در رویکرد اسلامی. اسلام و پژوهش‌های مدیریتی ۳(۱): ۳۵-۶۲.

زین‌الدینی، مجید. محمدی سیاه بومی، حمیدرضا. (۱۳۹۷). ارائه الگوی مطلوب مدیریت جهادی در انقلاب اسلامی (مورد کاوی رهنمودهای رهبر انقلاب اسلامی). فصلنامه علمی-پژوهشی «پژوهشنامه/انقلاب/اسلامی». سال هشتم: شماره ۲۸، ۲۳-۴۹. شناسه دیجیتال (DOI): 10.22084/RJIR.2018.15774.2352

شکاری، حمیده. حسینی، حیدر. (۱۳۹۹). بررسی تأثیر مدیریت جهادی بر سایش اجتماعی کارکنان با توجه به نقش میانجی تبادل رهبر پیرو در اداره کل ورزش و جوانان استان یزد. مجله مطالعات مدیریت رفتار سازمانی در ورزش، بهار ۱۳۹۹ - شماره ۲۵، ۱۳۷-۱۴۸.

عیدی، حسین. کریمی، جواد. محمدی عسکراآبادی، مهدی. (۱۳۹۸). اثر شایسته‌سالاری منابع انسانی بر اثربخشی سازمانی؛ نقش میانجی نوآوری سازمان. مدیریت منابع انسانی در ورزش. ۶ (۲) ۱۹۵-۲۰۵.

کردستانی، غلام‌رضا. (۱۳۸۷) بررسی میزان شایسته‌سالاری کارشناسان در بخش دولتی: سازمان‌های دولتی استان قزوین. مطالعات مدیریت، بهبود و تحول. ۵۷ (۱۹) ۳۳-۵۲.

گل پرور، محسن. عریضی سامانی، سیدحمیدرضا. (۱۳۸۵). نقش مشارکت شهروندی، شایسته‌سالاری و ساختارهای سازمانی در رفتار و نگرش کارکنان سازمان‌ها. رفاه اجتماعی. ۶ (۲۳) ۲۷۵-۲۵۱.

گودرزی، غلامرضا. حسنی مقدم، صادق. نوروزی، رسول. سلطانی، رسول. (۱۳۹۹). طراحی و تبیین الگوی نهاد تمدن ساز، مبتنی بر تحلیل محتوای بیانیه گام دوم انقلاب. نشریه علمی «مدیریت اسلامی»، سال ۲۸، شماره ۳، ۷۷-۴۵.

موسی‌زاده، زهره. کشاورز، سوسن. مقدم، فرشته. (۱۳۹۷). کاربست مؤلفه‌های مدیریت جهادی در سازمان‌های آموزشی. دو فصلنامه علمی-ترویجی علوم تربیتی از دیدگاه اسلام، سال ششم. شماره ۱۱. ۵-۲۷.

مهدی نژاد نوری، محمد. عابدینی، داود. رضانی، مجید. ساوری، عسگر. (۱۳۹۸). الگوی راهبردی اقتدار ملی بر پایه علم با تأکید بر مدیریت جهادی. فصلنامه امنیت ملی. سال نهم، شماره ۱۰۷، ۳۱-۱۳۶.

محمّدولی، مجید و صفراهنگ، رسول. (۱۳۹۸). بازسازی معماری سازمان ناجا بر اساس بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی. *فصلنامه مطالعات راهبردی ناجا*، سال چهارم، شماره چهاردهم-۹۱-۶۱.

موسی زاده، زهره و مریم عدلی (۱۳۸۸). معیارهای انتخاب و انتصاب مدیران با رویکرد شایسته‌گزینی در نهج‌البلاغه. *اندیشه مدیریت*، سال سوم، ش ۱: ۱۳۲-۱۰۳.

نصر اصفهانی، محمد. نصر اصفهانی، علی. (۱۳۸۹) شایستگی در مدیریت جامعه با تأکید بر اندیشه‌های سیاسی امام علی. *دانش سیاسی*. ۱(۲). ۱۶۱-۱۴۰.

Mashavira, N. Chipunza, C. & Dzansi, D.Y. (2019). Managerial interpersonal competencies and the performance of family- and non-family-owned small and medium-sized enterprises in Zimbabwe and South Africa. *SA Journal of Human Resource Management/SA Tydskrif vir Menslikehulpbronbestuur*, 17(0), a1130. <https://doi.org/10.4102/sajhrm.v17i0.1130>

Veliu, Liridon. Manxhari, Mimoza. (2017). THE IMPACT OF MANAGERIAL COMPETENCIES ON BUSINESS PERFORMANCE: SME's IN KOSOVO. *Vadyba Journal of Management* 2017, №1 (30) ISSN 1648-7974.

Designing a model for driving meritorious students of officer universities from the point of view of the statement of the second step of the Islamic revolution

Mohammad Amin Aeiny, Reza Sabzvari

Abstract

Competence and meritocracy of officers' university students is an important and decisive issue and one of the main concerns of commanders and training and education officials in higher education centers of the Islamic Republic of Iran Army. Therefore, the aim of the present research is to design a model of the drivers of meritorious students of officer universities from the point of view of the statement of the second step of the Islamic Revolution. The current research method in terms of practical purpose and in terms of exploratory research method is qualitative research based on foundation data approach. The statistical population also includes the text of the statement of the second step of the Islamic Revolution, which has been analyzed using the systematic approach of the foundation's data. Based on the analysis of the text of the statement of the second step of the Islamic Revolution and open, central and selective coding processes, the findings indicate the number of 278 open codes, 53 central codes and 20 selective codes in the form of causal, contextual, intervening and central phenomenon conditions. The results are also in the form of a conceptual model of the drivers of meritorious students of officer universities based on the statement of the second step with four variables including; Causal, contextual, intervening and central phenomenon factors are presented. The results of this research can be used as a good model, a guide for recruitment centers in the armed forces, the content of the training of officer university students, as well as indicators for identifying and selecting competent people in the hierarchy of the armed forces, and even sending military personnel to Davos courses and national defense doctorates.

Keywords: meritorious student, officer, meritocracy.